

De leergang

'Integriteitsmanagement: naar een samenhangend integriteitsbeleid'

Integriteit omvat veel meer dan niet frauderen en niet corrupt zijn. Integriteit gaat over de kwaliteit van uw organisatie. Een samenhangend integriteitsbeleid draagt bij aan het vertrouwen dat de burger in uw organisatie stelt, de legitimiteit van het optreden van uw organisatie en aan de medewerkerstevredenheid binnen uw organisatie. Deze leergang gaat zes dagdelen in op de basiselementen van het integriteitsbeleid en de implementatie daarvan. Centraal staat de vertaalbaarheid naar de eigen toepassingspraktijk.

DEELNEMERS

De leergang is gericht op beleidsmedewerkers, P&O-medewerkers en integriteitsfunctionarissen die binnen hun organisatie (mede)verantwoordelijk zijn of worden voor het integriteitsdossier, bijvoorbeeld doordat zij het integriteitsbeleid moeten vormgeven. De deelnemer beschikt over HBO+ werk- en denkniveau, is gemotiveerd, en beseft dat het volgen van deze opleiding voorbereidingstijd vergt. Gedurende de opleiding zal de deelnemer studieopdrachten maken.

LEERDOELEN

De deelnemer die alle modules met succes doorloopt, beschikt over de nodige theoretische en praktische kennis en vaardigheden om integriteitsbeleid binnen de eigen organisatie te ontwikkelen, te implementeren, te coördineren en te evalueren.

Om zelf aan de slag te kunnen, leert u:

- Hoe u een plan van aanpak kunt opstellen voor het integriteitsbeleid binnen uw eigen organisatie;
- De (wettelijke) regelingen en verplichtingen op het gebied van integriteit;
- Wat normen en waarden zijn en hoe u deze in uw organisatie kunt vormgeven;
- Hoe u de handhaving van het integriteitsbeleid kunt organiseren (onderzoeken, meldingen, vertrouwenspersonen, enz.);
- Hoe de organisatie enthousiast te krijgen voor het integriteitsbeleid en hierover te evalueren en rapporteren.

RESULTAAT

Naast theoretische kennis en praktische vaardigheden heeft elke deelnemer aan het einde van de leergang een beleidsplan opgesteld voor de eigen organisatie. In een "eindgesprek" geven de docenten feedback op dit plan en is er gelegenheid voor vragen of het bespreken van zaken waar de deelnemer tegen aan is gelopen.

AFRONDING EN VERVOLG

Bij afronding van de leergang ontvangen de cursisten een certificaat van deelname. Vervolgens kunnen zij gebruik blijven maken van de besloten leeromgeving (e-café) die ook tijdens de leergang beschikbaar is.

BIOS zal op korte termijn tevens een leergang aanbieden die een verdiepingsslag biedt op deze leergang.

Organisatoren

Bios is het onafhankelijke bureau dat het leerproces op het gebied van integriteit voor de gehele Nederlandse overheid bevordert. Het uitgangspunt daarbij is dat overheden zoveel mogelijk in staat worden gesteld dat ze het integriteitsbeleid zelf invulling kunnen geven, zonder dat ze daarbij het integriteitswiel geheel opnieuw moeten uitvinden. Zie voor meer informatie www.integriteitoverheid.nl.

CAOP

Het Centrum Arbeidsverhoudingen (CAOP) is het kennis- en dienstencentrum op het terrein van arbeidsmarkt en arbeidsverhoudingen in het publieke domein.

Contactgegevens

BIOS
Lange Voorhout 13
2514 EA Den Haag
T 070 3765937
www.integriteitoverheid.nl

De Ien Dales Leerstoel aan de Universiteit van Amsterdam heeft betrekking op 'de overheid als arbeidsorganisatie'. Belangrijke thema's zijn de verhouding tussen politiek bestuur en ambtelijke dienst, de kwaliteit van de overheidsorganisatie en haar relatie tot werkgevers en werknemers en de politieke en ambtelijke integriteit van de publieke sector.

De Nyenrode Business Universiteit is de enige particuliere universiteit van Nederland. De universiteit biedt masteropleidingen op het gebied van bedrijfskunde, en opleidingen op verschillende niveaus op het gebied van accountancy en controlling.

BIOS

BUREAU INTEGRITEITSBEVORDERING OPENBARE SECTOR

LEERGANG

CAOP

INTEGRITEITSMANAGEMENT: NAAR EEN SAMENHANGEND INTEGRITEITSBELEID

Korte leergang voor overheidsfunctionarissen, verantwoordelijk voor het vormgeven en invoeren van integriteitsbeleid.

Duur

zes dagdelen in een periode van twee maanden

Ontwikkeld en verzorgd door

Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector (BIOS) en de Ien Dales Leerstoel

In samenwerking met

Business Universiteit Nyenrode

Het programma

De samenstelling van de docenten is een combinatie van wetenschappers, trainers en experts op het gebied van integriteit met een zeer rijke ervaring met het werktelein.

Module 1

INTEGRITEIT: ONTWIKKELING EN STURING INTEGRITEIT BIJ DE OVERHEID

Als 'tour d'horizon' biedt deze module een eerste verkenning van het thema Integriteit:

- De democratische rechtsstaat en beginselen van behoorlijk bestuur;
- (Historische) achtergrond en ontwikkelingen van het integriteitsbeleid;
- Definities van integriteit.

Module 2

REGELGEVING EN INTEGRITEITSSTRATEGIEËN

In deze module komt de elementaire wet- en regelgeving op integriteitsgebied aan de orde. U krijgt inzicht in de leidende integriteitsstrategieën, de regelgeoriënteerde en de waardegeoriënteerde strategie:

- Elementaire wet- en regelgeving en de basisnormen integriteit;
- Twee strategieën voor het vormgeven van ambtelijke integriteit in overheidsorganisaties;
- Integriteitsinfrastructuur (beleid en instrumenten in samenhang).

Module 3

NORMEN EN WAARDEN

Module 3 behandelt normen en waarden; wat zijn dat eigenlijk en hoe kan hieraan invulling worden gegeven in de organisatie? Daarnaast komt de organisatiecultuur en daarmee het thema 'aanspreken' aan de orde:

- Normen en waarden: wat is dat, hoe in te vullen door de organisatie?;
- Gedragscodes: inhoud en implementatie;
- Organiseercultuur en aanspreken: hoe doe je dat?

Module 4

MELDINGEN, ONDERZOEKEN, REGISTRATIE

Deze module behandelt de basisbeginselen bij de inrichting van de meldingsstructuur binnen overheidsorganisaties. In deze module staan we o.a. stil bij de registratie van meldingen, meldingsprocedures (klokkenluidersregeling) en (de procedures voor) integriteitsonderzoek.

- Meldingsprocedures voor misstanden (klokkenluidersregeling) en integriteitsschendingen en o.a. de rol van de integriteitsfunctionaris en de vertrouwenspersoon;
- Registratie van meldingen;
- (Procedures voor) integriteitsonderzoeken;
- Vervolgtraject op melding en onderzoek.

Module 5

INTEGRITEITSBELEID EN INSTRUMENTEN IN DE EIGEN ORGANISATIE

Module 5 besteedt aandacht aan de vaardigheden die nodig zijn om het integriteitsbeleid in de eigen organisatie overtuigend te 'verkopen'. Deelnemers worden uitgenodigd een presentatie te geven van het integriteitsbeleid. Inhoudelijke feedback en tips om de presentatiekracht te verbeteren staan hierbij centraal.

- Vaardigheden van een I-functionaris: communiceren, presenteren en 'verkopen' van beleid en functie;
- Bouwstenen inventariseren van de functieomschrijving en het functieprofiel.

Module 6

ROL VAN DE INTEGRITEITSFUNCTIONARIS IN DE EIGEN ORGANISATIE

Elke organisatie vult de rol van 'de' integriteitsfunctionaris verschillend in. In deze module wordt de praktijk, de visies op de taakinvulling van de integriteitsfunctionaris en de relatie met het management besproken.

- Discussie en inventarisatie: de taken en de rol van de integriteitsfunctionaris;
- Relatie tot het management en de rol van het management in het integriteitsbeleid;
- Verantwoordelijkheid met betrekking tot beleidsplan, evaluatie, rapportage en verantwoording.

Studieopdrachten

Elke module kent een studieopdracht. Dit zijn kleinere opdrachten die bijdragen aan een analyse van het integriteitsbeleid binnen de eigen organisatie. Gezamenlijk vormen de studieopdrachten de basis voor het beleidsplan voor de eigen organisatie dat na de leergang door de deelnemers wordt geschreven.

In een afsluitend coachingsgesprek geven de docenten inhoudelijke feedback op dit beleidsplan en is er gelegenheid voor vragen of bespreken van zaken waar de deelnemer tegenaan is gelopen.

Werkwijze en tijdsbeslag

Deze opleiding biedt niet alleen een gedegen theoretische en praktische basis; behalve kennisoverdracht is ook het onderling uitwisselen van ervaringen belangrijk. De kerndocent legt de verbanden tussen de verschillende onderdelen en fungeert als vast aanspreekpunt voor deelnemers. Ook nadat de opleiding is afgerond kunnen deelnemers bij de kerndocent terecht voor vragen of dilemma's die zij in hun dagelijkse werkzaamheden ontmoeten.

Deelnemers kunnen, zowel tijdens als na afronding van de opleiding, via de BIOS website www.integriteitoverheid.nl gebruik maken van een besloten leeromgeving (e-café). Deze kenniskring biedt deelnemers gelegenheid om met elkaar in contact te blijven, elkaar vragen voor te leggen, tips te geven en concepten te delen.

De opleiding is gedocumenteerd met een cursusmap die tevens als naslagwerk dient. De voorbereiding op de te behandelen materie vergt circa twee uur per module.

De studieopdrachten die onderdeel vormen van de opleiding, voorzien in een aanzet voor een 'Beleidsplan integriteit' voor de eigen organisatie, of de doorontwikkeling daarvan. Voor de studieopdrachten wordt in totaal circa twee dagdelen gerekend.

Tijdens de bijeenkomsten gelden de 'Chatham Rules of Debate': niets van wat door deelnemers ter sprake wordt gebracht zal (tot personen herleidbaar) naar buiten worden gebracht.

Inschrijving en kosten

De opleiding biedt plaats aan maximaal 16 deelnemers. Het is niet mogelijk deelnemerschap te delen of losse modules te volgen.

De deelnamekosten en locaties vindt u terug op onze website: www.integriteitoverheid.nl.

Voor aanmeldingen of vragen kunt u contact opnemen via info@integriteitoverheid.nl of 070 376 59 37.